

Vilda Venezuela

Det är "Djungelboken" på riktigt.
I badvattnet simmar kajmaner
och dagens största kram utdelas
av en flera meter lång anakonda.
Till middag serveras sprittande
färsk, egenfiskad piraya.
När & Fjarran är på äventyr i
Los Llanos, Venezuela.

Text & foto: Anders Königsson

D en mörka trädstammen som ligger och flyter några meter bort vid vattenytan rycker plötsligt till. Jag tittar intensivt bort mot den för att få bekräftat att jag verkligen såg rätt. Sekunderna går, trädstammen ligger helt stilla igen och jag börjar fundera på om inte mina ögon lurat mig. Då plötsligt gör den en ny hastig rörelse så att vattnet stänker omkring den och försvinner sen ner under vattnet. Efter några ögonblicks stum förvåning inser jag att det inte var en trädstam utan en av alla kajmaner som finns i floden.

När vi fortsätter framåt, sakta puttrandes längs floden i vår avlånga, smala träbåt, ser vi massor av andra kajmaner. De ligger och flyter vid vattenytan så att bara ögonen och näsborrarna sticker upp, eller så ligger de i strandkanten och lapar åt sig av den varma solen. När vi närmar oss dem med båten försvinner de snabbt ner i vattnet för att sen dyka upp igen när vi har kommit tillräckligt långt bort.

I luften ovanför oss svävar en rad olika sorters fåglar och i träden som växer längs strandkanten ser vi ännu fler fågelarter. Även nere på marken finns det många djur. Vi passerar en stor leguan,

en myrslok och en kapybara, eller vattensvin som den också kallas. Kapybaran som är släkt med marsvinet kan bli upp ända till 130 centimeter lång och är därmed den största gnagaren i världen, men den vi ser är ”bara” upp mot en meter lång.

– Titta en delfin, utbrister plötsligt Billy Josefsson och pekar upphetsat bort mot vattenytan några meter bort.

Vi som sitter i båten spanar åt det håll han pekat mot, utan att först se någonting. Men så bryts vattenytan av en floddelfin som kommer upp för att ta luft. Vi skimtar den blänkande, mörksilveraktiga ryggen på den i någon sekund innan den åter försvinner ner i det bruna vattnet. Några ögonblick senare dyker en annan delfin upp vid vattenytan och sen ytterligare flera stycken. De simmar omkring runt båten en stund, som för

att spana in vilka vi är som inkräktat på deras territorium, innan de plötsligt försvinner under ytan och inte syns längre.

Billy Josefsson, som är från Växjö, reser runt i norra Sydamerika tillsammans med sin flickvän Jonna. Förutom dem är det också Charlotta Hedström från Uppsala, två tyska killar, tre tjejer från Schweiz, guiden Luis Balsa och tre medhjälpare till honom som är i båten, som tar oss

fram på den lilla floden i Los Llanos i Venezuela.

” Det kittlar i magen när den tunga ormen ligger på ens axlar. Lyckas den komma loss och krama till så vet man vad som händer.

Lika stort som Sverige

Los Llanos är ett enormt slättland som sträcker sig över Venezuela och Colombia och upptar en yta lika stor som hela Sverige. Eftersom det är nära till ekvatorn är klimatet varmt året om och med-

I torkan strax före regnperioden söker sig många djur till kvarvarande vattensamlingar. Där väntar kajmanerna i tjugotal.

Venezuelatips!

- Spendera några dagar i **Mérida**, Venezuelas äventyrshuvudstad, som erbjuder massor av aktiviteter: klättring upp på Venezuelas högsta berg **Pico Bolívar**, **mountainbiking**, **forspaddling**, **forskglättring**, **skärmflygning** med mera. Dessutom finns världens längsta och högsta **kabinbana** där.
- Ta med mycket **US-dollar** till Venezuela. Chavez-regimen försöker förhindra handel med andra valutor. Inflationen i Venezuela gör därför att många vill ha US-dollar så växelkursen är mycket stark mot Bolívars.

Från utkiksplatsen i trädtoppen syns eventuella rovdjur väl.

Karpyan, världens största gnagare, är en oväntad syn.

En hjälpsam guide tar loss den nyfångade pirayan.

Grillad piraya – en god middag efter en händelserik dag.

Billy leder runt Jonna i en salsa framåt nattkröken.

eltemperaturen ligger på runt 26 grader. Det är två mycket distinkta årstider, regn- och torrperiod. Under regnperioden, som sträcker sig från april till oktober, regnar det mellan tusen och tvåtusen millimeter. Som jämförelse kommer det ungefär sexhundra millimeter nederbörd i snitt i Sverige på ett helt år.

De stora regnmängderna gör att hela landskapet svämmar över under regnperioden och förvandlas till ett enormt våtområde där det bästa och ibland enda transportmedlet är båt.

November och december varierar sen från år

till år mellan att vara regn- och torrperioder och i januari börjar torrperioden som löper till början av april. Landskapet förändras då efterhand när vattnet försvinner och efter någon månad har det helt ändrat karaktär och blivit en savann. Sen blir det bara torrare och torrare ju närmare april man kommer. Under den senare delen av torrperioden dras de törstande djuren till vattensamlingar och floder och det gör att man under den tiden har bäst möjligheter att se de många olika arter som lever på Los Llanos.

Badstund bland kajmaner

Vi stannar till med båten och vår guide Luis, som står i fören av båten, tar fram ett mycket enkelt fiskespö som bara består av en liten pinne där han fäst en lina med en krok i andra änden.

– Nu ska jag visa er hur man fiskar en av alla fiskarter som lever i det här vattnet, pirayan, säger han och slänger ut linan i vattnet.

Kroken och sänket ger ifrån sig ett litet plupp när det träffar vattenytan och sen väntar alla med spänning på om vi ska få chansen att se livs levande pirayor. ►

Jonna och Charlotta håller i sig hårt för att inte åka av jeeptaket.

Badstund, javisst! Trots pirayor, kajmaner och anakondor.

Ett av de bästa sätten att uppleva de stora slätterna är från hästryggen.

Så överlever du i vildmarken

– Jonas Wahlströms bästa tips

Attackerad av en anakonda:

Den gröna anakondan som finns i Los Llanos lever i vatten och drar ner sitt offer och dränker det. Är generellt skygg och ofarlig för människor. Går oftast att ta sig loss från om ormen är liten, men är den sex, sju meter eller mer har man inte stor chans om den drar ner en i vattnet. Indianbarn blir då och då dödade av anakondor, men det finns inga kända fall där turister blivit dödade.

Tips: Undvik att plaska omkring i vattnet där de finns. Ska man ändå göra det, ha med en stor machete.

Attackerad av en kajman:

Glasögonkajmanen som finns i Los Llanos är skygg och drar sig undan för människor. Det finns inga kända fall där människor dödade av kajmaner. Väldigt låg risk att bli anfallen.

Tips: Försök inte leka kull eller mata en flock kajmaner så går det bra.

Attackerad av pirayor:

Överreklamerat rykte. Finns inga kända dödsoffer för pirayor. Man kan bli biten, men då förlorar man bara en liten bit av kroppen där fisken bet. Pirayor sprider inga sjukdomar, däremot kan man få infektioner av vattnet om man blivit biten.

Tips: Ta inte en simtur om du är nöjd med din kropp som den är.

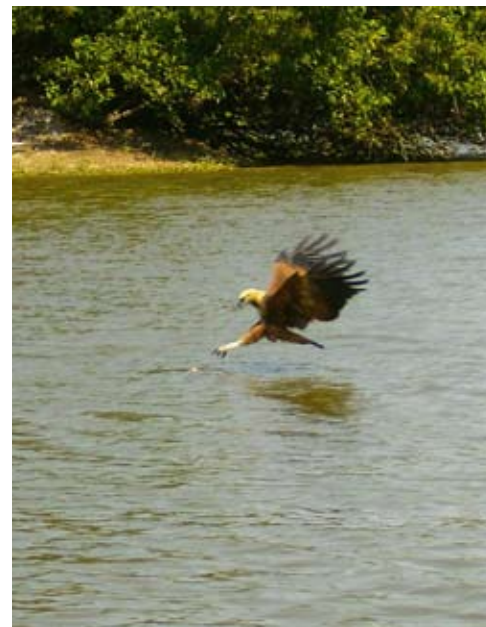
Källa: Jonas Wahlström, chef Skansenakvariet

Foto: Bo Jonsson

Att ha en sju meter lång, vild anakonda på axlarna är en väldigt speciell känsla.

Att äta eller ätas är det som gäller i Los Llanos.

Trots den enkla konstruktionen lyckas guiden snabbt få upp en stor piraya som han visar upp för oss. De rakbladsvassa tänderna gör ett starkt intryck och jag börjar tänka på historierna jag hörde som liten om stim av pirayor som på några sekunder kunde äta upp en hel ko så att det bara återstod ett skelett.

En liten stund senare stannar vi till med båten igen. Luis frågar om det är någon som har lust att bada. Tanken på att det bara några minuter bort fanns pirayor, mängder med kajmaner och att han även berättat att det finns anakondor som kan bli upp mot tio meter långa i området, gör att jag tvekar på att hoppa i. Jonna, Charlotta, de tyska killarna och två av tjejerna från Schweiz är dock snabba i. Vi som är kvar i båten tittar på dem och det känns som om det bara är en tidsfråga innan någon ska ge ifrån sig ett gällt skrik och sen försvinna ner i djupet och aldrig mer komma upp igen. Men de plaskar glatt på och ingenting händer. Ett avsvalkande dopp känns väldigt lockande i den heta luften så jag bestämmer mig också för

att hoppa i. Men just när jag är på väg att slita av mig tröjan säger Luis att det är dags att åka vidare så jag missar tillfället.

När vi fortsätter längs floden vet jag inte om jag ska vara besviken över att jag inte fick bada eller glad att jag faktiskt fortfarande är i livet.

Piraya till middag

Senare på dagen ska vi själva få prova att fiska pirayor. Vi åker mot ett annat vattendrag uppe på taket på en av jeeparna. Framför oss darrar luften av hettan. Det närmar sig slutet av torrperioden och torkan börjar bli väldigt påtaglig. Gräset på marken är brunt och sönderbränt och det bildas stora dammoln bakom bilen.

Föraren håller förvånansvärt hög fart och jeepen gungar upp och ner på den skumpiga vägen. Vi tvingas hålla i oss så att knogarna vitnar för att inte slängas av, lyckas med nöd och näppe komma fram helskinnade och kan påbörja fisket.

– Titta, nu får jag upp en till, hojtar Manuela Weber, en av de schweiziska tjejerna och skrattar samtidigt som hon försöker slita upp en piraya ur vattnet.

– Det är bra, för ni behöver få upp många om ni vill ha någon kvällsmat, det finns ingenting annat att äta, säger Luis skämtsamt.

Men det är inte bara skämt. När vi serveras kvällsmaten består den av just pirayorna som vi fångat under dagen och som kvinnorna i lägret lagat till. Tillsammans med ris, sallad och bröd blir det en utmärkt middag.

Anakondakram

Dagen därpå skrittär vårt sällskap fram på varsin hästrygg över landskapet som är platt som en pannkaka. Här och var sticker några buskar upp, men annars är det ingenting som skymmer sikten bort mot horisonten. Trots den harmoniska stämningen tycker jag att det går för sakta och börjar mana på hästen att springa fortare. Efter ett ordentligt smackande gör den som jag säger och bryter sig ur gruppen och börjar galoppera. Det är precis som att vara i en cowboyfilm och några kor som går och betar en bit bort förstärker den

bilden ytterligare. En fantastisk känsla av frihet sprider sig inom mig medan jag studsar upp och ner på hästryggen och skådar ut över slätterna med fartvinden slitandes i håret.

Efter en välbehövlig lunch och siesta under de allra varmaste timmarna mitt på dagen, när termometern närmar sig fyrtio grader, vilket inte är en ovanlig temperatur Los Llanos, har vi åkt ut för vår sista aktivitet under vistelsen.

Luis och hans medhjälpare går omkring i det höga gräset, i kanten av en vattensamling, med långa pinnar som de hela tiden stöter ner i vattnet med för att försöka hitta en anakonda. Efter en lång stunds letande lyckas en av dem hitta en. Med van hand tar han ett fast grepp alldeles bakom huvudet på ormen och bär fram den till oss.

– Det här är en ganska liten anakonda. Vi ska försöka hitta en större så ska ni få se hur stora de kan bli, säger Luis och bär tillbaka ormen till vattensamlingen där han släpper ner den. Sen tar han åter upp sin pinne och en stor machete i andra handen.

– Om en av de stora får grepp om kroppen och börjar krama gäller det att vara snabb med den här, annars har man jagat sin sista anakonda, säger han med en blandning av allvar och skämt i rösten och håller upp macheten, innan han går bort mot vattensamlingen igen.

Efter ytterligare en stunds letande hojtar han till.

– Nu har jag en riktigt stor här!

Han bär fram den till oss för att vi ska få prova att känna på den och de som vill får också prova att hålla den. Det kittlar i magen när den tunga ormen ligger på ens axlar. Lyckas den komma loss och krama till så vet man vad som händer, men minst en av guiderna står hela tiden beredd med en machete om det skulle hända.

Senare på kvällen avslutar vi vår vistelse på typiskt venezuelanskt vis med dans.

Till tonerna av salsa som spelas från stereon i jeepen och som blandas med syrsornas starka läten, dansar vi oss svettiga i den varma, svarta natten med månen och det stjärnbestrodda himlavalvet som enda ljuskälla. ●

Vid floderna är växtligheten riklig. Olikt slätterna före regnen i april.

Resmålsinfo

TA DIG HIT

Flyg Stockholm-Caracas, tur och retur kostar under högsäsong, jul med mera: 11 000-23 500 kr. Student och ungdomar som reser med **STA** och **Kilroy**, från cirka 8 500 kr. Under lågsäsong är priset cirka 10 000-15 000 kr. För studenter och unga med STA, Kilroy från cirka 7 000 kr.

Flygbolagen som gäller är **Air France**, **Lufthansa** (ett byte, cirka 13 timmars flygtid) samt **KLM**, **American Airlines** (två byten, cirka 17-25 timmars flygtid). Priserna skiljer sig inte mycket mellan bolagen.

Flyg inrikes: Santa Barbara flyger mellan Caracas-Merida. Kostar från cirka 400 kr.

Buss Caracas-Merida tar cirka 12 timmar och kostar ungefär 150 kr.

TA DIG RUNT

Turer till Los Llanos arrangeras från Mérida som ligger cirka sex, sju timmar bort med bil. Det finns ett flertal olika företag som arrangerar turer till Los Llanos. De erbjuder liknande paketflykter på tre, fyra dagar.

Priserna skiljer sig inte mycket, men det kan vara värt att jämföra ändå.

BOENDE

Man bor i lägret tillsammans med lokalbefolkningen. Turisterna sover i hängmattor i bungalows.

MISSA INTE

Att ta ett bad i vattnet där man vet att det finns kajmaner, ormar, pirayor med mera. Kittlar ordenligt i magen.

En kikare är bra att ha för den djurintresserade.

BÄSTA SÄSONG

Om man vill se många djur är torrperioden bäst, speciellt slutet på februari till början på april. Våtperioden april till oktober erbjuder en mer spektakulär naturupplevelse, men på grund av det höga vattendståndet kan det då vara svårt att ta sig fram.

MAT & DRYCK

Kvinnorna i lägret lagar maten. Frukost, lunch och middag ingår. Har man bra fiskelycka tillreder de pirayorna man nyss fått upp.

BRA LÄNKAR

<http://pages.prodigy.net/anaconda/llanos.htm> (engelska)

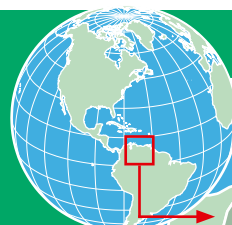
www.venezuelatuya.com/llanos/indexeng.htm (engelska)

SÄKERHET

Den diplomatiska kris som uppstod mellan Colombia, Ecuador och Venezuela i början av året verkar vid denna tidnings pressläggning ha bedarrat.

Dock är gränskontrollerna mellan Venezuela och Colombia striktare och Venezuelas ambassad i Bogotá stängd.

Ficktjuvar och rån är största säkerhetsrisken för turister främst i huvudstaden Caracas. Vistas inte ute när det är mörkt, förvara inga värdesaker synligt och åk endast med auktoriserade taxibilar.

FULL KOLL VENEZUELA

Invånare: Cirka 26 miljoner

Språk: Spanska och lokala språk som talas av olika ursprungsfolk.

Valuta: Bolivares. Men ta med US-dollar.

Tidsskillnad: - 5 timmar

Vaccination: Hepatit A, tyfoid, gula febern för samtliga. Kan behövas fler vaccinationer, fråga din vaccinationsmottagning.

Landsnummer: +58

Elektricitet: 110 V, amerikansk utformning på eluttag

Mobil: Ska fungera, går även att köpa kontantkort på plats.

